

Vergaderjaar 2011–2012

33 240 VII

Jaarverslag en slotwet Ministerie van Binnenlandse Zaken en

Nr. 4

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 en 2

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2011 wijzigingen aan te brengen in:

- a. de departementale begrotingsstaat van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
- b. de begrotingsstaat inzake de baten-lastendiensten van dit ministerie.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
J. W. E. Spies

De minister voor Immigratie, Integratie en Asiel,
G. B. M. Leers

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. BELEIDSARTIKELEN

Hieronder worden per (niet-)beleidsartikel de belangrijkste verschillen van circa € 1,0 miljoen of hoger, tussen de realisatie 2011 en de standen van de tweede supplettoire begroting 2011 toegelicht.

Beleidsartikel 27: Algemene inlichtingen en Veiligheidsdienst

In 2011 zijn er voor € 18,7 mln. meer verplichtingen aangegaan.

Toelichting

Verplichtingen

De realisatiestand is het gevolg van een overboeking in verband met ICT investeringen die niet op geheim maar op apparaat worden verantwoord. Het betreft vooral meerjarenverplichtingen op het gebied van ICT investeringen en reguliere facilitaire zaken.

Beleidsartikel 31: Bestuur en Democratie

In 2011 is circa € 44 mln. minder uitgegeven dan begroot ten tijde van de Najaarsnota 2011, en zijn er voor circa € 83 mln. minder verplichtingen aangegaan. Er zijn ook circa € 1,1 mln. meer ontvangsten gerealiseerd.

Toelichting

Uitgaven/Verplichtingen

In de eerste plaats is bij Najaarsnota € 70 mln. aan het budget toegevoegd ter dekking van de kosten met betrekking tot de verwachte «run» op de NIKs (Nederlandse Identiteitskaart) als gevolg van het arrest van de Hoge Raad waarin deze de leges voor de NIKs in strijd met de wet verklaarde. Het budget was tevens verhoogd in verband met het verwachte tekort op het budget van de Jeugd-NIKs als gevolg van de verwachte stijging van het aantal te verstrekken documenten. Ultimo 2011 bleek dat de verwachte toename van de vraag naar beide documenten sterk achterbleef bij de verwachting, ruim 20,5 mln. op de NIK en ruim 15 mln. voor de Jeugd-NIK.

Ten tweede ontvangen gemeenten via de algemene uitkering van het gemeentefonds € 6 miljoen ter gedeeltelijke compensatie van gemaakte kosten naar aanleiding van het gratis verstrekken van de Nederlandse identiteitskaart (NIK). Het betreft hier een compensatie voor ambtshalve terugbetaalde leges bij aanvragen voor de NIK in de periode tot 6 weken voor de uitspraak van de Hoge Raad en een bedrag voor de uitvoeringskosten van gemeenten.

Daarnaast is een deel van het in 2011 gereserveerde budget voor de Online Raadpleegbare Reisdocumentenadministratie (ORRA) naar 2013 geschoven, in afwachting van verdere besluitvorming over de doorgang van de ontwikkeling van de ORRA.

Ontvangsten

Betreft meerontvangsten vanuit BPR voor het reisdocumentenprogramma.

Beleidsartikel 33: Dienstverlenende en innovatieve overheid

In 2011 is circa € 1,4 mln. meer uitgegeven dan begroot ten tijde van de Najaarsnota 2011, en zijn er voor circa € 21 mln. meer verplichtingen aangegaan.

Toelichting

Uitgaven/Verplichtingen

De meeruitgaven hangen met name samen met het programma reductie administratieve lasten, dat is opgesteld om gevolg te geven aan de in het Regeerakkoord neergelegde doelstelling, en de uitgaven aan projecten in het kader van het Programma Implementatie Agenda ICT-beleid (PRIMA).

Beleidsartikel 35: Arbeidszaken overheid

In 2011 is circa € 1,2 mln. minder uitgegeven dan begroot ten tijde van de Najaarsnota 2011, en er zijn voor circa € 23 mln. meer verplichtingen aangegaan.

Toelichting

Uitgaven/Verplichtingen

Aan de uitkeringsregelingen is minder uitgegeven dan geraamd. Het aantal uitkeringsgerechtigden is lager uitgevallen. In 2011 zijn enkele verplichtingen met een meerjarig kaseffect aangegaan die verklaren waarom er meer is verplicht dan geraamd. Het betreft onder andere een bijdrage aan de stichting ICTU, een subsidie aan de stichting CAOP en een subsidie aan het SVO met kaseffecten in 2012 tot en met 2015.

Tijdens het bezoek van Hare Majesteit de Koningin heeft de Minister aan de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba incidenteel een aanvullende tegemoetkoming van € 3 mln. gedaan.

Beleidsartikel 37: Kwaliteit Rijksdienst

In 2011 is circa € 1,9 mln. minder uitgegeven dan begroot ten tijde van de Najaarsnota 2011, en zijn voor circa € 1,8 mln. meer ontvangsten binnengekomen.

Toelichting

Uitgaven/ Verplichtingen

De onderuitputting wordt onder andere veroorzaakt door het minder gebruik van de verzilveringsreserve (flankerend beleid topambtenaar) door de ABD.

Ontvangsten

Betreft extra ontvangsten voor de diensten van de interim pools en van de Inspectie Verkeer en Waterstaat (IVW) voor werkzaamheden in het kader van e-inspecties.

Beleidsartikel 44: Stimuleren krachtige steden, vitale wijken en voldoende woningbouw

In 2011 is € 8,7 mln. meer ontvangsten binnengekomen.

Toelichting

Ontvangsten

De in 2009 en 2010 uitgekeerde middelen ter stimulering van de woningbouw worden in 2011 afgerekend. De datum van 1 januari 2011 gold als einddatum van deze crisismaatregel. Als blijkt dat er niet aan de voorwaarden is voldaan vloeien uit de afrekening ontvangsten. De middelen die sinds begin dit jaar door medeoverheden zijn teruggestort tellen dit jaar op tot circa € 48,7 miljoen.

Beleidsartikel 45: Stimuleren van een duurzame kwaliteit van woningen, gebouwen en bouwwerken

In 2011 is circa € 3,3 mln. meer uitgegeven dan begroot ten tijde van de Najaarsnota 2011, en zijn er voor circa € 25 mln. meer verplichtingen aangegaan.

Toelichting

Uitgaven/Verplichtingen

De uitgaven op het terrein van Energiebesparing Gebouwde Omgeving zijn ten opzichte van Najaarsnota hoger uitgevallen door onder andere afspraken in het kader van Green deals. Hiervoor is binnen het budget van facilitering inburgering taakstellend geëxtensiveerd. In 2011 zijn tevens eerder dan geraamd verplichtingen aangegaan voor projecten in het kader van Green Deal en Blok voor Blok.

Beleidsartikel 46: garanderen van keuzemogelijkheden en betaalbaarheid op de woningmarkt

In 2011 is circa € 8,8 mln. meer uitgegeven dan begroot ten tijde van de Najaarsnota 2011, en zijn er voor circa € 35 mln. meer verplichtingen aangegaan. Er zijn ook circa € 20 mln. minder ontvangsten binnengekomen.

Toelichting

Uitgaven/Verplichtingen

De verplichtingen zijn opgehoogd voor de meerontvangsten huurtoeslag, de hogere uitgaven voor de huurtoeslag. De hogere uitgaven in 2011 zijn zowel het gevolg van de afwikkeling vanuit het jaar 2010 als stijging in 2011 van het aantal voorlopige toekenningen.

Ontvangsten

Het achterblijven van de ontvangsten ligt bij een lager gerealiseerd invorderingsritme op vorderingen van toeslagen voor 2011.

Beleidsartikel 47: Integratie niet-westerse migranten

In 2011 is circa € 22,5 mln. minder uitgegeven dan begroot ten tijde van de Najaarsnota 2011, en zijn er voor circa € 29 mln. minder verplichtingen aangegaan. Er zijn ook circa € 19,9 mln. meer ontvangsten binnengekomen.

Toelichting

Uitgaven/Verplichtingen

De onderuitputting op de uitgaven wordt o.a. veroorzaakt door vertraging in het Deltaplan.

Daarnaast is de integratievisie pas halverwege 2011 vastgesteld, waardoor later is begonnen met de uitvoering (o.a. subsidies).

Ontvangsten

De terugvordering aan de gemeente Den Haag in het kader van de Brededoeluitkering Sociaal, Integratie en Veiligheid (BDU-SIV) is alsnog in 2011 geïnd. Ten tijde van het opstellen van de 2e supplettoire begroting was verondersteld dat de ontvangst pas in 2012 gerealiseerd zou kunnen worden vanwege de opschortende werking als gevolg van de door Den Haag ingestelde bezwaarprocedure.

Beleidsartikel 48: Kennis en ordening wonen, wijken en integratie

In 2011 is circa € 1,5 mln. meer uitgegeven dan begroot ten tijde van de Najaarsnota 2011, en zijn er voor circa € 3,8 mln. minder verplichtingen aangegaan.

Toelichting

Uitgaven/Verplichtingen

De meer uitgaven hebben betrekking op het WBI brede WOoN onderzoek dat hoger is uitgevallen dan begroot.

Beleidsartikel 49: Rijkshuisvesting en architectuurbeleid

In 2011 is circa € 1 mln. minder uitgegeven dan begroot ten tijde van de Najaarsnota 2011.

Toelichting

Uitgaven/Verplichtingen

Enkele projecten worden later opgeleverd waardoor er nu sprake is van een onderschrijding.

Beleidsartikel 50: Vreemdelingen

In 2011 is circa € 8 mln. minder uitgegeven dan begroot ten tijde van de Najaarsnota 2011, en zijn er voor circa € 364 mln. meer verplichtingen aangegaan. Er zijn ook circa € 6 mln. meer ontvangsten binnengekomen.

Toelichting

Uitgaven/Verplichtingen

De onderuitputting op het artikel vreemdelingen wordt deels veroorzaakt door een lagere realisatie op het programma IDMI (Identiteitsmanagement en Immigratie). De aanloopfase van de programma's Keteninformatisering en Biometrie in de Vreemdelingenketen (BVK) bleek langer dan voorzien door de complexiteit en de benodigde afstemming met partners binnen en buiten de overheid.

Daarnaast bestaat er onderuitputting op het budget voor terugkeer van vreemdelingen. De middelen beschikbaar voor de ontwikkeling van alternatieven voor vreemdelingenbewaring komen op basis van de uitgewerkte pilots in 2012 tot uitputting. Tenslotte heeft de Dienst Terugkeer en Vertrek minder uitgegeven, o.a. veroorzaakt door een lagere instroom, waardoor er minder tickets en tolken nodig waren dan gepland. Een deel van de onderuitputting op het terrein van vreemdelingenzaken zal worden gestort in een asielreserve, ten behoeve van het opvangen van hoeveelheidsfluctuaties.

De hogere verplichtingen worden veroorzaakt door verplichtingen die in 2011 aangegaan zijn voor het jaar 2012. In 2011 zijn beschikkingen verzonden aan het COA voor de bestelling 2012 en aan Vluchtelingenwerk Nederland.

Ontvangsten

De ontvangstenrealisatie is hoger dan geraamd, o.a. veroorzaakt door betalingen van verschillende ketenpartners voor het systeem Basisvoorziening Vreemdelingenketen (BVV) en ontvangsten van de IND a.g.v. de overheveling van het programma Vernieuwing Grensmanagement (VGM) naar de programmadirectie IDMI bij BZK.

2. NIET-BELEIDSARTIKELN

Niet-beleidsartikel 39: Algemeen

In 2011 is circa € 10 mln. minder uitgegeven dan begroot ten tijde van de Najaarsnota 2011 en zijn er voor circa € 7 mln. minder verplichtingen aangegaan. Er zijn ook circa € 24,6 mln. minder ontvangsten gerealiseerd.

Toelichting

Uitgaven/Verplichtingen

De onderuitputting heeft met meerdere facetten te maken. Ten eerste is er een onderuitputting bij de apparaatbudgetten Wonen, Wijken en Integratie (WWI) in 2011. Deze wordt veroorzaakt doordat geen doorbelasting heeft plaatsgevonden voor centraal gemaakte kosten, onder andere voor ICT voorzieningen, waar in de raming wel rekening mee was gehouden. Tevens zijn er lagere uitgaven gerealiseerd voor de inhuur van externen. Dit betreft circa € 5 mln. Ten tweede is er een onderuitputting door het niet realiseren van de egalisatiereservering en de onderuitputting voor de reservering onvoorzien posten voor de departementale herindeling. Ook hier betreft het circa € 5 mln.

Ontvangsten

Het betreft tegenvallende ontvangsten van de RGD ten behoeve van de geleverde diensten, omdat het leveringscontract met de RGD niet tijdig geaccordeerd was door opdrachtgever en opdrachtnemer in 2011.